

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Abdiae Babyloniae Primi Episcopi Ab Apostolis Constitviti, de historia certaminis Apostolici, libri decem

Abdias <Babylonius>

Coloniae, 1576

VD16 B 5299

Liber Qvintvs Historiæ Apostolicæ, de rebus à sancto Ioanne Euangelista gestis, authore Abdia Babyloniæ Episcopo, & Iulio Africano interprete.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45288

& fecit signaculum crucis Christi in fronte eius, & haud mora, ceruicem spiculatori porrexit. Post & Iosias, perfectus iam in fide, martyrij palmam exultans accepit, pro eo quem in mundum nobis salutis Deus æternus miserat: Cui sit honor & gloria, in sæcula sæculorum.

LIBER QUINTVS HISTORIA Apostolica, de rebus à sancto Ioanne Euangelista gestis, authore Abdia Babylonia Episcopo, & Iulio Africano interprete.

Ioannes Iacobi superioris frater germanus, sed minor natus, Zebedæo patre, cum piscaretur, vocatus à Christo fuit: quem postea non solum ad Apostolatus culmen euexit, sed præcipuo quodam amore complectebatur. Unde & in monte cum se Christus mansisset, & in horto cum caperetur ex tribus vnus fuit. Quin & in cæna postrema cum nouum illud testamentum salutis nostræ mundi Saluator conderet, proximè Christo as-

F 7. fidens

fidens, in sinu eius reclinans obdormiuit. De quo & illud Euangelista scribit, quòd mater Christum rogauerit, vt filiorum alter illi à dextris, alter à sinistris in regno cælorum sederet. Iacobum nimirum, & istum ipsum Ioannem intelligens. Is, vt Christus in ligno crucis præcepit, virginis matris Domini curam à passione magistri semper habuit: & communibus cum fratre Iacobo auspicijs, Iudæis Samaritanisque Iesum Saluatorem prædicabat. Petro quoque subinde adhærebat. Vnde post resurrectionem, cùm Dominus piscantibus occurrisset, Ioannes agnitum prius Petro significauit. Accepto quoque spiritu sancto, cum Petro hora nona templū Hierosolymitanū ingressus, Aenæ paralytico & claudo ex utero matris ad speciosam portam stipem petenti, sanitatem contribuit. Secutus posthac iussu magistri, vt euangelium gentibus adnunciaret, ex Palæstina in Asiam, atque inde in Ephesum traiecit, vbi ad Domitiani Cæsaris ætatem vsque Apostolico munere suo fungebatur, nonagenarius ferè, quod de illo in uita Christus prædixisse videtur. Nam

cū
tur
ret
de
qu
ei
ve
int
lig
tec
cep
tur
ip
Io
vit
vt
æt
po
fur
na
Cu
per
pra
Ap
dir
mi
me
tio
co

*Meminit
Paulus quo
que in episto
la ad Galu
tas se cum*

cum Christus Petrum, ut se sequeretur iuberet, & Ioannes citius sequeretur, quia molestè Petrum ferre videret, qui ab ipso etiam quaesiverat, quid Ioannem facere vellet: Christus ei respondit: Si eum manere in vita vellet, quoad ipse veniret, quid eius interiret? Quod discipuli non intelligentes verbum, vana opinione, antequam spiritum adhuc sanctum accepissent, Ioannem nunquam moriturum existimarunt. Est igitur & hoc ipsum amoris Salvatoris in beatum Ioannem indicium non vulgare, quod vita reliquos omnes superauerit, & ut dictum est, à Domitiani temporis ætate vsque in Asia verbum salutis populis adnunciarit, & paulò post defuncto Timotheo Ecclesiam gubernare cœperit apud urbem Ephesum. Cui Proconsul loci cum edictum Imperatoris, ut Christum negaret, & à prædicatione cessaret, legisset, beatus Apostolus intrepidè respondit: Obsequere oportere Deo magis quam hominibus. Proinde nec Christum Deum meum (inquit) negabo, nec à prædicatione nominis eius quiescam, donec consumpsero cursum ministerij mei, quod

Tito & Barnaba profectum Hierosolymam atque ibi Iacobo, Petro, et Ioanni dextram porrexisse.

Eusebius lib. 3. Historie Ecclesiasticae, Ioannem in Asia euangelizasse scribit.

Hoc, Legenda et Perionius falso Romae contigisse scribunt.

Relegatio Ioannis in Pathmum.

Reditus in Ephesum.

quod à Domino suscepti . Ad cuius responsonem motus Proconsul , iussit eum velut rebellem , in dolio feruentis olei mergi . Qui statim vt coniectus in æneo est , veluti fortis athleta, vnctus, non adustus, de vase exiit. Ad quod miraculū Proconsul stupefactus, voluit eum libertati suę reddere:& fecisset nisi timuisset edictū Cæsaris:mitiorē igitur pœnā excogitās, in exilium eū relegauit, in insulā quę dicitur Pathmos. In qua & Apocalypsim, quę ex nomine eius legitur, & vidit, & scripsit. Post mortem autem Domitiani, quia omnia illius decreta Senatus infringi iusserat, inter ceteros, qui ab illo relegati fuerant, & ad propria remeabant, etiam sanctus Ioānes Ephesum redijt, vbi & hospitium, & multos amicos habebat. Plenitudine enim gratiæ diuinæ, & conuersatione syncera commendatus, omnibus amabilis erat. In qua ciuitate senescens, etiam prædicationem verbi diuini signis & virtutibus confirmabat, ita vt tactu vestimenti eius languentes sanarentur, infirmi curarentur, cæci illuminarentur, leprosi mundarentur; denique dæmones

nes passim ab hominibus expellerentur. Cùm ergo rediisset Ephesum Apostolus, rogabatur etiam vicinas inlustrare prouincias, quò vel Ecclesias fundaret, in quibus non erant locis: vel in quibus erant, Sacerdotes ac ministros institueret, secundum quod ei de vnoquoque spiritus sanctus indicasset. Cùm igitur venisset ad quandam urbem haud longè positam, omnibus Ecclesiasticis solenniter impletis, vidit iuuenem quendam validum corpore, & vultu elegantem, sed animo acrem nimis, respiciensque ad Episcopum, qui nuper fuerat ordinatus: Hunc (inquit) summo studio tibi commendo, sub testimonio Christi, & totius Ecclesiae. Tum ille suscipiens, omnem se adhibiturum, sicut præcipiebat, diligentiam pollicetur. Sed iterum atque iterum eadem sæpiùs repetens, iuuenem commendabat attentiùs, & posthac Ephesum redijt. Tum verò presbyter in domum suam adolesecentem suscepit commendatum, & cum omni diligentia nutrit, amplectitur, fouet, ad vltimum etiam baptismi gratiam tradit: Posthac iam velut confidens gratia,

Elegans historia de educatione iuuentutis bonæ.

tia,

tiæ, qua fuerat communitus, patitur
 indulgentiùs habere iuuenem coepit
 sed ille ubi immatura libertate potest
 tus est, continuò per æquæuos, quibus
 bus luxus & desidia cordi est, amant
 vitia, & corruptæ viæ incedere tra
 mitem perdocetur. Et primo qui de
 conuiuiorum inlecebris decipitur
 inde nocturnis eum furtis socium ma
 li sibi, participemq; consciscunt: post
 hæc iam ad maiora flagitia pertra
 hunt. Cùm intereà sensim iuuenis fo
 mabatur & instituebatur ad scelera
 & quia esset acer ingenio, sicut equus
 effrenis & validus, duris moribus
 obfirmatis, recti itineris lineam de
 relinquens, rectore contempto, rapi
 do cursu totus fertur in præceps. In
 succedentibus sibi malis, vt despera
 tionem quoque à Domino præstitit
 salutis acceperit, dedignatur iam de
 paruis sceleribus cogitare, grandis
 quæque molitur: & ex integro per
 ditioni se tradens, nulli inferior est
 in flagitijs cupit. Denique illos ipse
 qui prius magistri criminum fuerant
 discipulos facit: & latronum exhi
 turmam, quibus ipse dux & princeps
 violentus præeslet, instituit, & cum
 hi

his o
 rùm
 posc
 ad il
 tera
 nasse
 posu
 plan
 Eccl
 obst
 rans
 rat.
 poss
 non
 stup
 C
 Iuu
 & a
 T
 in la
 tuus
 C
 te?
 pes
 tim
 Et n
 ta la
 diti
 era

his omni crudelitate grassatur. Verum tempore elapso, cum rei ita poposcisset utilitas, inuitatur iterum ad illam urbem Ioannes. Et cum cætera, quorum gratia venerat, ordinasset: Age (inquit) ô Episcopo, depositum repræsenta, quod tibi ego planè & Christus commendauimus, Ecclesia teste, quam regis. At ille obstupuit, primùm pecuniam putans à se repositi, quam non acceperat. Sed rursus considerabat, nec posse fallere Ioannem, nec quod non dedit, quærere: hærebat igitur stupens.

Quem Ioannes hærentem videns: Iuuenem illum (inquit) repeto à te, & animam fratris.

Tunc grauius suspirans senior, & in lachrymis resolutus: ille, ait mortuus est.

Quomodo (inquit) vel quali morte? Domine (ait) mortuus est, quia pessimus & flagitiosus euasit, ad ultimum etiam latrocinium adgressus est: Et nunc adeò montem quendam cum multa latronum manu occupat. Quibus auditis, Apostolus vestem continuo, qua erat indutus, scindit, & cum ingenti gemitu

gemitu feriens caput suum : bonum te (inquit) custodem fratris animam dereliqui. Sed iam nunc mihi equus pareretur, & dux itineris. Et ita confestim ab ipsa Ecclesia ascendens, eo concitus properabat. Cumque peruenisset ad locum, attinetur ab his latronibus, qui custodias obseruabant. Sed ille neque effugere, neque profus declinare vsquam nitens, ingentium tantum voce clamabat: Quia ad hoc ipsum veni, adducite mihi Principem vestrum. Qui cum veniret armatus, eminens agnito Ioanne Apostolo, pudore tactus, in fugam vertitur. Ille equo post eum admissio, confestim insequitur fugientem, etiam ætatis oblitus, simul & clamans: Quid fugis o fili patrem tuum? quid fugis inermem senem miser? noli timere, habet adhuc spem vitæ. Ego Christo rationem reddam pro te. Equidem pro te mortem excipio libenter, sicut & Dominus excepit pro nobis, & pro tua anima dabo animam meam. Sta tantum, & crede mihi, quia Christus me misit. At ille audiens, restitit, ac vultum demisit in terram: post hoc arma proiecit, tremefactusque flebat amariss.

amarissimè. Et accedentis ad se senis
 genibus prouolutus, gemitibus ac
 vlulatibus quibus poterat satisfacit.
 denique vberimis lachrymarum sua-
 rum fontibus iterum baptizatur, oc-
 cultans solam dexteram suam. Apo-
 stolus verò iurisiurandi sacramento
 se ei à saluatore impetraturum veni-
 am pollicens, simulque genibus eius
 prouolutus, atque ipsam dextram, ex
 cuius cædis conscientia torqueba-
 tur, tanquam iam per pœnitentiam
 purgatam, deosculans, ad Ecclesiam
 reuocat, & indefinèter pro eo oratio-
 nes perfundens: & cum ipso pariter
 ducens crebra ieiunia, indulgentiam
 à Domino, quam ei pollicitus fuerat,
 expetebat. Sed & varijs sermonū con-
 solationibus, veluti quibusdā præca-
 rationibus, efferos & exteritos eius
 animos mitigabat. Nec prius absti-
 tit, quàm eū in omnibus emendatum,
 etiam Ecclesiæ præficeret loci illius:
 præbens per hoc magna exempla ve-
 ræ pœnitentiæ, & documentum in-
 gens nouæ regenerationis, atque in-
 signia quædam & trophæa visibilis in
 eo resurrectionis ostendens. Ita igitur
 cum plurimas, vrbes adijisset San-
 ctus

ctus

*S. Ioannis
in Ephesim
reditus.*

*Hanc de
Drusiana hi
storiā Pe
rionius vix
attigit quidē
& nucleum
omnino, ob
quā causam
sit excogita
ta omisit.*

ctus Ioannes, prædicans verbum Dei
reuertitur Ephesum, quòd sibi finem
vitæ adesse intelligeret. Apud Ephe
sum verò in tanta gratia hominū ex
inde Apostolus semper extitit, vt ali
us manus eius gauderet contingere,
alius applicare eas oculis suis, & pe
ctori admouere, si ita vsus exposceret.
Plerique etiam tactu vestis exhilarati
quia tetigerant amictum eius, sana
bantur. Sed hæc Sancta gaudia & pi
celebritatē aduersarius ingemiscens,
immunem fraudis esse non passus, in
terturbare conatus est, vas sibi ad no
cendum eligens gentilis hominis, qui
Deum nesciret: causam verò arrip
ens, de pulchritudine foeminae nobi
lis & Christianæ, Drusianæ nomine
adsciscebat quoq; idem inimicus no
ster ad facilitatem prolapsionis, ado
lescentis ætatem. Adolescenti nomen
Callimacho erat. Is Drusianam cum
vidisset, perditè adamare cœpit. Et
quamuis Andronici nosset vxorem,
etiam in adulterij crimen exæstua
bat. Frequens erat sermo, & certa opi
nio, quòd ea foemina Apostolicis in
tenta sermonibus, propter Dei cul
tum viro non commisceretur, clau
saque

saque in sepulcro, ne ita quidem vi-
 eta in arbitrium concessisset mariti.
 Quin etiam mori elegerat, quam con-
 suetudinē repetere coniugij, cūm prę-
 fertim maritus insisteret dicens: Aut
 reddes te mihi vxorē, qualē antē prę-
 bebas, aut morte persequar repugnā-
 tem. Sed nec mortis timore reuocata
 est, nec à contemplatione cęlesti vel
 donis vel vllis illecebris reuocari po-
 tuit. Verūm hęc amore insaniens ado-
 lescens, quem diximus, tametsi sci-
 ret atque audiret, cūm reuocaretur à
 plurimis, eò quòd nihil esset effectur-
 us, contempsit, & confirmatam
 Dei verbo, suo furore tentandam
 putauit, quę maritum proprium eti-
 am ad obseruantiam prouocauerat
 castitatis, coniugij copulam men-
 tis tantummodo charitate seruans.
 Itaque cūm compellasset fœminam,
 nuncio speque potiundi deiectus, mœ-
 stiozem indies cœpit ducere vitam.
 Drusiana quoque procaci interpel-
 latione offensa, post biduum in fe-
 brem incidit, dolens, quòd ad patri-
 am reuertisset, & tantum ex eius for-
 ma nefas exortum esset: Vtinam (in-
 quit) vel in patriā nūquam redijssem,
 vel

vel

vel ille verbo Dei instructus, in hunc errorem non coniecisset. Ego igitur quia causa tanti vulneris infirmæ animæ sum, solui me ab hac vita euocari, Domine Iesu, ut euocata ancilla tua, quietius vitam miser proreget. Hac præsentem Ioanne Apostolo Drusiana dicebat: sed quò tenderet sermo, nec Apostolus, nec alij intelligebant. Tristis igitur ac mœsta, propter vulnus adolescentis illius, obiit diem. Mœstio rem quoque maritum fecit, quia conturbatum vxor eius habuisset exitum, & mœrore affectam animam optasset absolui. Flebat igitur Andronicus, ita ut reprehenderetur ab Apostolo dicente: Ita ne fleueris, quasi ignores, quò illa concesserit. Nescis illam conuersionem esse meliorem, quæ in cælo est, ad quam Sancta & fidelis Drusiana transiit, expectans spem resurrectionis à mortuis? Cui respondit Andronicus, se non diffidere quòd resurrectura sit Drusiana, nec mutare fidem: sed putare, qui purè huius vitæ confecerit cursum, ille saluetur. Sibi autem hoc dolori esse, quòd cognouerit, latentem quendam mœrorem subiisse sorori

rori

rori suæ (ita Drusianam appellabat)
 cuius causam cognoscere ex illa nun-
 quam potuerat, nec humato iam cor-
 pore sciret. Et cùm interrogasset Apo-
 stolus Andronicum secreto, quæ cau-
 sa fuisset: residens paulisper præsen-
 tibus fratribus omnibus, qui conue-
 nerant alloquio dulci Apostoli frui-
 cupientes, in hæc verba locutus est:
 Gubernator navis & omnibus qui
 nauigant, & ipsi etiam naui, cùm eam
 in portu constituerit, ac fidei com-
 miserit stationi, tunc valedicit. Sic
 agricola cùm dederit terræ semen, &
 multo labore nouale exercuerit, dili-
 gentiam exhibuerit, detulerit custo-
 diam, tunc requiem laboris accipit,
 cùm in apothecis multiplicatam mes-
 sem locauerit. Præterea qui currit in
 stadio, tunc exultat, cùm brauium ac-
 ceperit. Qui athletarum more decerta-
 re parat, tunc gaudet, cùm coronam
 acceperit. Oēs postremo, qui diuersis
 artibus student, & operibus incūbunt,
 in fine muneris vel operis Deū meri-
 tō laudant omnes, quod destituti non
 sint, sed iustificati iuxta promissum
 Domini, quod sanctis suis dignatus
 est polliceri. Quod non conuenire ar-
 bitror,

*Elegans &
 plena gra-
 uissimi argu-
 menti dispu-
 tatio de vita
 humana, &
 eius fine.*

G

bitror,

bitror, ut vnusquisq; tūc fidem suam
 quam exercet, probatam sciat, cum ex-
 plens vitalis muneris cursum, purum
 reddat, quod sibi creditum est. Multi
 sunt enim quæ fidem facilè singulorum
 frangant, & quasi turbationem quan-
 dam inferant humanæ cogitationis
 sollicitudini, filij, parentes, gloria, pa-
 pertas, adulatio, iuuentus, pulchritu-
 do, iactantia, cupiditas diuitiarū, pra-
 latio, negligentia, inuidia, dissimula-
 tio, iniuria, amor, tristitia, possessio
 serui, patrimoniū, occasio, & alia hu-
 iusmodi impedimenta, quæ obfiste-
 re solent: sicut gubernatori currentis
 cursum proprium ventus frequenter
 exortus occurrit, & properantem re-
 tardat, & tempestatē excitat & proce-
 las. Agricolaē quoq; adultam sperantem
 stior ludit euentus: ita etiam, prius
 quam vitæ huius aliquis exitum sub-
 at, effectum prospicere debet, & quæ
 lem sit habiturus, addicere: videtur
 cet, vigilantē mne ac sobrium, & tunc
 nihil impedimenti possit adferri,
 verò conturbatum & obligatum
 luptatibus sæcularibus. Sicut enim
 laudat corporis decorem nemo, nisi
 cū omnia deposuerit indumenta
 nemo

nemo ducem, nisi eum qui gloriose
 vniuersum bellum confecerit: nemo
 medicū, nisi eum qui curauerit ægri-
 tudines varias: ita nemo potest lau-
 dare vitam, nisi is qui plenum fidei a-
 nimum, & templo Dei dignam carnē
 suam præstiterit: quæ non ipso cursu
 vana specie dissoluta corruerit, non
 obstupescita & hebeta rebus huma-
 nis sit, neque inclinata ad temporalia,
 neque perpetuis caduca prætulit, &
 non manentibus manentia cōmuta-
 rit, neque honorauerit quæ honorifi-
 canda non sunt, neque denique amaue-
 rit plena opera contumelijs: & qui pi-
 gnus satanæ non acceperit, aut intra
 pectus suum serpentem clauerit: qui
 non riserit non ridenda, vel oppro-
 brium non erubuerit pro Christo, Est
 etiā qui verbo aliquid dicit, & opere
 negat. Nō igitur lubricam carnē præ-
 stare vnusquisque suam debet, ne vas
 faciat immunditiæ: sed talem quæ nō
 fordida exuratur libidine, non immū-
 ditia vincatur, non avaritia superer-
 tur, non cupiditati pecuniæ subiuge-
 tur, non ferocia corporis dometur,
 non ira & indignatione prodatur, nō
 absorbeat tristitia, non ludicris

quibusdā in hac vita actibus eneru-
 tur: sed ea quæ fidem in Iesum Chri-
 stū Dominū nostrū adaugent & pro-
 uehant, suscipiat, vt vitam recipiat æ-
 ternam, pulcherrimum præmium pro
 illis, quæ in hoc sæculo despexerit.
 Hęc cū adhortationis gratia sanctus
 Apostolus disseruisset grauius, vt fra-
 tuū animos prouocaret ad concupiscen-
 da æterna, & cōtemnenda tēporalia
 is tamen de quo diximus adolescens,
 qui Drusianā adamabat, cæcum petto-
 re vulnus alens, suo indies magis ma-
 gisq; consumebatur incendio, quod
 nec mulieris potuit morte restinguere.
 Nec mirū si nullam accipiebat Ioan-
 nis sermone medicinam, qui negligens
 audiendi, nō remedium vulnere adha-
 bere quærebat, sed scelus quotidie im-
 mane desiderabat augere. Itaque ac-
 cidit postea mortua Drusiana, atque
 sepulchro illata, cū in mortuam
 huc Callimachus deperiret, Procurator
 torem Andronici precio corrupit,
 sibi tumultum in quo Drusiana condita
 erat, reseraret, corporisq; adama-
 copiam faceret. Quod vbi proclis-
 tandem impetrauit, tentabat inlic-
 tum nefas corpori inferre defunctæ

In quod non repentino quodam motu, sed furiosa quadam meditationis amentia latus: Etsi viua (inquit) coitus noluisti mecum subire cōsortium, mortuæ eam tibi tamen inrogabo iniuriam. Ita adhibito flagitij procuratore, adolescens furēs cum sepulchrū fuisset ingressus, corpus primò inuolutum pannis exuere cœpit. Subiecit procurator sceleris immanis: Quid profecisti infelix Drusiana, negando viua quod mortua sustinebis? Ita sermone pariter atque opere geminabatur scelus. Et cū iam sublatis propè omnibus exuijs sepulturæ, solum genitalis partis superesset velamen, commixtionem illicitam molitur immani iuuenis libidine furens. Et ecce subitò, incertum vnde, ingens serpens occurrit, cuius vno faucius morsu, sed magis diro furentis terrore percussus, corruit iuuenis, ita vt veneni frigore subitò omnis eius vis euanuerit, supra quem statim serpens lapsum ascendens quiescebat. Sequenti verò die, qui erat tertius à die mortis Drusianæ, cū sanctus Ioannes, & vir mulieris Andronicus, matutinis horis ad tumultum conuenis-

Nota horrendum scelus.

*Ex his appa-
ret Abdiam
hanc histo-
riam scrip-
sisse ex rela-
tione alicu-
ius qui rebus
à S. Ioanne
gestis inter-
fueras.*

sent, vt sacra celebrarent, ecce clauēs
non inueniebantur. Quocirca Ioan-
nes: Rectè, inquit, clauēs sepulchri pe-
rierunt, quoniam Drusiana in sepul-
chro inter mortuos non est. Verùm
ingrediamur, sponte fores aperien-
tur, Mon enim dubitare possum de
Domini misericordia, quin & hoc cõ-
ferat nobis, qui multa concessit. Cùm
igitur appropinquassent sepulchro,
subitò præcepto Ioannis apertæ sunt
fores: & iuxta sepulchrum Drusianæ
vidimus speciosum adolescentem, ad-
ridentem. Quem videns Ioannes, cum
clamore ait: Et hic nos præuenis Do-
mine I E S V Christe? Quæ causa igitur
venisti Domine? Et audiuius so-
no vocis exprimi: Propter Drusianã,
quam habes nunc resuscitare: & pro-
pter illũ, qui propior sepulchro eius
exanimatus iacet: qui & honorifica-
bunt propter me Deum. Et hæc cùm
dixisset bonus ad Ioannem, in cælum,
videntibus Ioanne & cæteris, reuer-
tebatur. Conuersus autem Ioannes,
cùm vidisset duo iacentia prope se-
pulchrum corpora, quorum vnum
Callimachi erat, qui princeps Ephe-
siorum erat, supra cuius corpus ser-
pens

pen-
rò co-
rato
tury
ipse
cies,
mon
nun-
dron
siana
ne ia
mor
quid
Call
Dru
eius
men
Ver
mot
amb
dos
viue
conc
am t
fort
vela
pus
bitr
imm

pens cubabat immensus: alterum ve-
 rò corpus erat Fortunati, qui procu-
 rator fuerat Andronici: Intuens igitur
 vtriusque corpus, cogitabat secum
 ipse, & dicebat: Quid sibi vult hæc spe-
 cies, & quare mihi Dominus non de-
 monstravit, quæ hic gerebantur, qui
 nunquã dedignari solet? Verùm An-
 dronicus cum seminudũ corpus Dru-
 sianæ vidisset, cum vno tantũ velami-
 ne iacere in sepulchro, illos aut̃ duos
 mortuos, ait ad Ioannem: Intellico
 quid factum sit, ô Ioannes. Nam iste
 Callimachus iuuenis adamauerat
 Drusianam, dum viueret, & cum esset
 eius petitio refutata, nihilominus ta-
 men mulierẽ nõ desinebat incescere,
 Verùm frequentis repulsæ dolore cõ-
 motus, Procuratoris mei amicitiam
 ambiuit, vt eius opera ad vsus nefan-
 dos vteretur. Quin aiunt eum crebrò
 viuentem Drusiana dixisse, si non posset
 concubitu eius potiri viuentis, iniuri-
 am tamen defunctæ esse facturum. Et
 fortassè, Ioãnes propterea bonus iste
 velauit eius reliquias, ne scilicet cor-
 pus pateretur iniuriam. Et ideo ar-
 bitror istos morte mulctatos esse, quia
 immanes ausus flagitij tentauerunt.

Puto etiam ideo hanc ad te factam esse
 vocem, resuscitandæ Drusianæ, quod
 cum mœrore & tristitia vitæ istius
 exitum immaturè clausisset, dolens
 quod iuuenem formæ suæ culpa affe-
 cisset. Quæ igitur causa, vt cum tria
 videamus corpora, de duobus tantum
 resuscitandis facta vox sit, de tertio
 autem siluerit: nisi quod reformati
 Drusianam Dominus voluerit, ex eo
 quod cum mœrore decesserat, vt diem
 suum cum tranquillitate compone-
 ret. Hic quoque iuuenis, quàm cau-
 sam veniæ habet, nisi quod videatur
 ipse, tanquam vnus de errantibus, esse
 deceptus. Tertius autem, puto quod
 indignus beneficio Domini nostri Ie-
 su Christi existimetur. Accingere igitur
 Ioannes obsecro, & primò omni-
 um Callimachum resuscitato, vt ipse
 nobis quæ gesta sunt, prodat. Accen-
 dens autem Ioannes, iuxta corpus de-
 functi iuuenis, dixit serpenti: Discede
 ab eo, quia seruiturus est Domino no-
 stro IESU CHRISTO. Et statim
 recessit serpens. Quo factò, procum-
 bens humi, precatus est Dominum
 in hæc verba: Deus, cuius gloria ho-
 noratur à nobis, qui omnem opera-
 tionem

*Plena gra-
 uitatis ora-
 tio ad Deñ.*

tionem inferiorem domas: Deus, cuius voluntas virtute tua consummatur, propter gloriam tuam, exaudi nos: & nunc consummetur in isto iuvene gratia tua. Et si qua facta sunt per istum iuuenem, hæc nobis surgente eodem, demonstrato. Et statim iuuenis surgens, integram horam requieuit. Sed ubi ad vigorem sensus sui reuersus est, interrogatur à Ioanne, ut causam sui aperiret. Ita ingressus rem omnem explanauit, quemadmodum supra Andronicus intimauerat. Amorem sibi Drusianæ causam fuisse, ut nec à desiderio mortuæ temperarit, Qui interrogatus rursus à Ioanne, utrum nunc temeritatis suæ circa reliquias plenas venerationis & gratiæ, aliquem habere potuisset effectum: Respondit: Quomodo aliquid poteram vel audere, vel facere, cum talis bestia repente in me irruisset, quæ Fortunatum vulnere etiã perculit, qui incituum addiderat huius insaniam, quæ videbatur iam posse quiescere. Mihi autem illud causa mortis fuit, quod cum animi quadam dementia, & plane infœlici languore correptus, detraxissem defuncto corpori exuias,

ac discedens paulisper, me iam ad impiū facinus præparabam, quo volebā cum defunctæ corporis reliquijs cōuenire: Ecce vidi, quemadmodū speciosus iuuenis corpus Drusianæ sua veste velabat, à cuius facie scintillæ ignis resillebant in totū sepulchrū. Ex quibus vna in me veniēs, vocē dedit: Callimache morere, vt viuas. Quis fuerit homo iste, nescio. Sed quia te video hic Dei seruum, & nunc apparuisti mihi, cognosco & illū Angelum Dei fuisse, & noui, quia vere à te Deus adnūciatur. Vnde rogo & deprecor, ne me in hac ærumna relinquis. Scio enim atq; reminiscor quæ gesserim, & quam indigna tentauerim. Et ipse animo mœreo. Vtinam viscera mea referare posses, & videre interiorē mei sensum doloris. Deniq; mœreo, quòd nequaquam à tātis flagitijs tētauerim. † Sed huius mœroris à te expecto medicinā, qui vt es Dei omnipotentis prædicator, cuius est filius verus Dominus noster Iesus Christus, ita à te verbū eius cupio scire. Nec dubito, si manū porrigas, vt & vocis eius compleatur veritas, quæ dicebat: Oportere me mori, vt viuerem, Mortuus sum uē ille insolens,

Nota admirandam huius Seriam.

solens, sed resuscitatus sum mitis atque mansuetus: mortuus sum Gentilis, sed resuscitatus sum Christianus. Cognosco iam quidem veritatem, sed peto ut plenius mihi tuis magisterijs reueletur. Quibus verbis lætatus Apostolus: Et quid agam (inquit) Domine Iesu Christe, nescio. Obstupui in excessu meo, tantam tuam esse misericordiam: simul insolitam quandam patientiam tuam recognosco. Hæc cum dixisset: benedicens Dñm, apprehendit Callimachum, & osculatus est eum, dicens: Benedictus Dñs Deus, & filius eius Iesus Christus, qui tui misertus est, & à furore atque dementia mortis specie liberavit, qui illa tua refrigerauit incendia, qui occasionem culpæ ademit, qui vesanæ libidinis tentamina succidit, qui iam mortuū peccato rursum reddidit vitæ, ut in Dñi nostri Iesu Christi fide gratiaq; requiescas: Vides quanta multitudo ad ministerium nostrum, & ad salutem tuam venerit. Andronicus autem ubi vidit Callimachum resuscitatum, viscera maritali resolutus affectu, rogarecepit Apostolum, ut Drusianam quoque resoluta morte reuocaret,

dicens: Oportere eam resurgere, ut
 tristitiam exuat, cui iam mortua vi-
 debatur, mœrorem quò possit absol-
 uere: eò quòd doluit occasione forma
 suæ iuuenem esse deceptum. Rogat
 ergo, ut & ipsam resuscitaret, & quan-
 do vellet Dominus, iterum auocaret
 eam. Motus itaque Ioannes, & peti-
 tione viri, & modestia Drusianæ, acce-
 dens ad sepulchrum, & manum eius
 tenens, cum Dominum esset depreca-
 tus: Drusiana (inquit) surge in nomine
 Iesu Christi Domini nostri, surge in
 gloria eius. Quæ surgens ascendit de
 tumulo. Et cum vidisset se nudam, in
 illo tenui tantum velamine causam
 quæsiuit. Quam ubi ab Apostolo co-
 gnouit, honorificauit Dominum, ac
 se induit. Deinde respiciens Fortuna-
 ti corpus iacere, ait ad Ioānem: Pater,
 & hic resurgat quæso, quamuis fune-
 ris mei se præbuerit proditorē. Quod
 ubi audiuit Callimachus, rogare coe-
 pit, ne hominem improbum resuscita-
 re vellet, cuius incentiuo præcipitatus
 sit infurem, quod hunc etiam, quam
 audierat gratia non contigerit, eo quòd
 se tantum & Drusiana resultauerit ve-
 nerabilis illius vocis oraculū: Dignū
 (inquit)

(inquit) morte iudicauit, quem dignū resurrectione nō prodidit. Cui respon- dit Ioannes: Non didicimus fili, malū pro malo reddere. Nam & nos pecca- tores sumus, qui grauia cōmissimus. & per Dominum nostrū Iesum Chri- stum consecuti sumus misericordiam, qui non putauit mala pro malis esse reddenda, sed pœnitentia & conuer- sione sepelienda delicta. Sed si mihi non permittis, vt Fortunatus resur- gat, Drusianæ hoc munus atque opus erit. Quæ repleta Spiritu sancto, acce- dens ad corpus Fortunati, ait: Domi- ne omnipotens, qui concessisti, vt hæc tam miranda opera tua cernerem, qui me consortem nominis huius esse vo- luisti: qui denique contulisti mihi, vt non solū te ipsa cognoscerem, sed etiam maritum consortio quodam germanitatis agnoscerem: qui mor- tem elegisti meam, vt separata pauli- sper à corpore, magis essem tua: qui iuuenem istum obire iussisti, vt in eo culpa moreretur, vita repararetur. Et nunc igitur Domine, ne despicias preces famulæ tuæ. iube Fortunatum resurgere, etsi proditor meus esse ten- tauerit. Et adprehendens manū eius,

G 7. inquit;

inquit: Surge Fortunate in nomine Iesu Christi, Domini & Dei nostri. Qui cum surrexisset, & vidisset Drusianam resuscitatam, Callimachum Domino credidisse, ingratus salutis suae, ait: Mori sibi melius fuisse quam resuscitari, ne videret quod etiam ad illos virtutis gratia peruenisset. Quae aspiciens Ioannes ait: Hoc est quod Dominus in Euangelio locutus est, quia arbor mala malos fructus facit. Malae enim radices succus inoleuit, & ideo non potest bonus fructus succo degenerante concrecere. Nihil hic communis natura deliquit, sed radicis totum est vitium. Eadem omnes arbores foecunditate, & quasi quodam gremio parentis ac sinu fouet terra mater, ac prouehit: eiusdem quoque aeris temperie ager omnis utitur. Dominus quoque omnipotens pari usu omnia imbre perfundit, & eodem sole tepescit secreta terrarum & ligna sylvarum: sed diuersus est fructus, variusque prouentus arborum singularum. Alia sterilis est, alia foecunda. Atqui in illa sterili, radix vitij causa est, quae terrenae ubertatis, & caelestium beneficiorum

gra-

H
grati
autem
ad in
lam
miser
atque
Deo
mus:
nibus
stus a
omni
munu
nobi
Dom
nost
que a
diun
dum
tis.
grati
bis, se
iste m
tae fib
bet ig
ctum
ignis
Sepa
lium
pere

gratiam sentire non potuit. Similiter
 autem omnes homines Deus noster
 ad imaginem suam fecit, hoc est, ad il-
 lam diuinam gratiam prouocauit, vt
 misericordiam, virtutem, pietatem
 atque iustitiam, & cætera quæ in
 Deo laudamus, & nos imitari debe-
 mus: suum oriri iussit solem, & om-
 nibus Dominus noster Iesus Chri-
 stus aduenit, omnibus crucifixus est,
 omnibus surrexit. Sed hoc tantum
 munus ac donum Dei patris, qui pro
 nobis tradidit filium suum, itemque
 Domini nostri Iesu Christi, qui se pro
 nostra redemptione obtulit pauci vs-
 que ad finem vendicant. Alij fasti-
 diunt, & oblatam salutem recusant,
 dum nolunt credere auctorem salu-
 tis. Plerique etiam, dum inuident
 gratiæ diuinæ, quæ operatur in no-
 bis, se hoc cælesti fructu bdicant: vt
 iste miser inuidia deceptus nec reddi-
 tæ sibi vitæ munere gratulatur, ha-
 bet igitur carbonem suum, habet & fru-
 ctum malæ arboris, que in accendat
 ignis, & suis se consumit incendijs.
 Separetur radix huiusmodi à fide-
 lium conuersatione, & ab omni o-
 pere timentium Deum, ab omni
 deuq;

deuotorum munere, à congregatio-
ne Sanctorum, & à cōmuniōne Sacra-
mentorum non habeat communionē
cum viuēte Drusiana, cuius & mortem
iniuria dignam putauit, & vitā inti-
dia ferre non potuit. Nos autē commu-
nionē quam deferebamus mortuae,
uiuēti impertiamus. Ita gratiarū Do-
mino nostro Iesu Christo actione ce-
lebrata, domū Andronici Apostolus
repetiuit: vbi suggerente sibi spiritu,
fratribus ostendit, Fortunatum vul-
neratū denuò à serpente esse. Iussit
citò aliquem dirigi, qui nunciaret fi-
dem veri. Vnum igitur ex iuuenibus
destinàrunt, qui regressus vidit eum
iam frigidum & per corpus eius vene-
na serpētia. Sed vbi nunciatum esset
Ioanni, quòd intra tres moriturus
esset horas, ait: Habes filium tuum dia-
bole. Et illam diem cum fratribus la-
tum exegit. Altera verò die Craton
Philosophus in foro proposuerat, de
contemptu diuitiarū exempla se edi-
turum. Erat autē spectaculum huius-
modi: Duos iuuenes persuaserat, di-
tissimos ciuitatis fratres, vt distracto
patrimonio, gēmas emerēt singulas,
quas in conspectu plebis publicē fre-
gerunt.

gerunt. Quod dum facerent illi, contigit ut trāsiret fortè Apostolus. Qui vocans ad se Cratonem Philosophū, ait: Stultus est iste mundi contēptus, qui hominum ore laudatur, diuino iā pridem iudicio condemnatus. Sicut enim vana medicina est, ex qua non abscinditur morbus: ita vana doctrina est, ex qua non vitia curantur animarum & morum. Atqui magister meus iuuenem cupientem ad vitam æternam peruenire, his verbis instruxit, quibus diceret: Ut, si vellet perfectus esse, venderet omnia sua, & daret pauperibus: quo factò, thesaurum in cælis acquireret, & vitam, quæ finem non habet, inueniret. Ad quem Craton: Humanæ, inquit, cupiditatis fructus in medio hominū positus, cōfractus est. Sed si verè Deus est magister tuus, & vult hoc fieri, ut pauperibus erogetur census precij harum gemmarum, fac reintegrari species, ut quod ego feci ad famam hominū, tu facias ad gloriam eius, quem tuū magistrum esse commemoras. Tunc beatus Ioannes colligens fragmenta gemmarum, illaq; manu retinēs, eleuauit oculos ad cælum, & dixit: Domine

mine

mine Iesu Christe, cui nihil impossibile est, qui fractum mundum per lignum concupiscentiæ, rursus per lignum crucis tuæ in tuis fidelibus restaurasti: qui nato cæco oculos, quos natura negauerat, reddidisti: qui mortuum Lazarum, & sepultum, post quartum diem ad superos reuocasti, & omnes morbos omnesque ægrimonias, virtutis tuæ verbo subiecisti: adesto nunc super istos lapides preciosos, quos ignorantes fructus cleemose næ ad plausus hominum confregerrunt: tu Domine per manus angelorum tuorum modo recupera, ut pretio eorum misericordiæ usus expletus, faciat credentes tibi ingenito patri per unigenitum filium tuum, Dominum nostrum Iesum Christum, cum sancto spiritu illuminatore & sanctificatore totius Ecclesiæ, in sæcula sæculorum. Cumque respondissent fideles, qui cum Apostolo erant, & dixissent, Amen: ita mox sunt solidata fragmenta gemmarum, ut nec signum aliquod in his quod fractæ fuissent, remaneret. Quæ Craton Philosophus cum suis discipulis cernens, pedibus Apostoli aduolutus, credidit exinde, & baptiza-

tus

tus est cum omni-
bus, cœpit que & ipse
fidē Domini nostri Iesu Christi pub-
licē prædicare. Itaque duo fratres illi,
quos diximus, venundantes gemmas,
quas vendito patrimonio suo eme-
rant, pauperibus tradiderunt: & cœ-
pit de reliquo infinita turba creden-
tium adherere Apostolo. Quæ cum
fierent, accidit vt eodem exemplo
duo honorati ciuitatis Ephesorum,
omnia sua venderent, & egentibus
distribuerent, sequentes Apostolum
per ciuitatem euntem, & verbum Do-
mini prædicantem. Hi cum Perga-
mum urbem ingrederentur, viderunt
seruos suos sericis indutos ve-
stibus, in publicum procedentes, &
in gloria sæculari fulgentes. Vnde
factum est, vt sagitta diaboli per-
cussi, tristes efficerentur: quod se in
vno pallio viderent egentes, suos ve-
rò seruos potentes atque fulgen-
tes. Sed hos dolos diaboli intel-
ligens Apostolus Christi, ait: Video
vos & animos mutasse & vultus, pro-
pter hoc quod doctrinam Domi-
ni mei IESU Christi secuti, omnia
quæ habere potuistis, pauperibus
contulistis. Vnde si vultis recu-
perare

perare omnia, quæ in auro, argento & lapidibus preciosis quondam habebatis, deferre mihi virgas rectas in singulis fascibus. Quod cū fecissent, inuocato nomine Domini Iesu Christi, conuersæ sunt in aurum. Et dixit ad eos Apostolus: Adferre mihi lapides minutos à littore maris. Quod cū & ipsum fecissent, inuocata maiestate Domini, conuersi sunt in gemmas lapilli omnes. Et conuersus ad viros istos beatus Ioannes: Circuite (inquit) aurifices & gemmarios per dies septem, & cū probaueritis aurum verum & veras gemmas esse, nunciate mihi. Euntes autem, ambo post septem dies reuersi sunt ad Apostolum, dicentes: Domine, omnium aurificum officinas circuiuimus, qui omnes dixerunt, tam purum aurum se nunquā vidisse. Sed & gemmarij eadem dixerunt tam optimos lapides & preciosos se nunquam vidisse. Tunc dicit eis Sanctus Ioannes: Ite, & redimite vobis terras, quas vendidistis, quia calorum prædia perdidistis. Emitte vobis sericas vestes, vt pro tempore fulgeatis sicut rosa, quæ odorem & ruborem ostendens, repenti marcessit. Suspirastis

Elegans & plena grauitatis S. Ioannis disputatio cōtra diuitias.

rastis enim in vestrorum aspectu, & vos effectos pauperes genuistis: Estote ergo floridi, vt marcescatis: estote diuites temporaliter, vt inperpetuo mendicetis. Nunquid non valet manus Domini, vt faciat diuitias affluentes, & incomparabiliter splendentes, sed certamen statuit animorū, vt credāt se æternashabitueros diuitias, qui pro eius nomine temporales opes habere noluerunt. Deniq; narrauit nobis magister noster de quodam diuite, qui epulabatur quotidie, & fulgebat in auro & purpura. Ad cuius fores iacebat mendicans Lazarus, qui cupiebat vel micas, quæ de mensa eius cadebant, accipere: & nemo illi dabat. Contigit autem, vt vna die ambo deficerent, & ille mendicus duceretur in requiem, quæ est in sinu Abrahæ, diues autē mitteretur in flammā incendij. Vnde eleuās oculos, vidit Lazarū, & rogat, vt intingat digitum in aquā, & refrigeret os suum, quo cruciaretur in flammis. Cui respondens Abraham dixit: Memēto fili, quia recepisti bona in vita tua; Lazarus autem hic similiter mala. Quare meritō iste nunc consolatur, cum tu torqueris,

queris. Et in omnibus chaos magnū inter vos & nos firmatum est, vt neq; inde huc, neque hinc illuc transire possint. At ille respondit: Sunt mihi quinque fratres, obsecro vt surgat aliquis, qui moneat eos, ne veniant in hanc flammam. Cui Abraham ait: Habent Moysen & Prophetas, audiant eos. Ad hæc ille respondit: Domine, nisi resurrexerit aliquis, non credunt. Cui dixit Abraham: Si Moyse & Prophetis non credunt, neque si aliquis resurrexerit, fidem habebunt. Hos autē sermones suos Dominus & Magister noster, virtutum firmabat exemplis. Nam cū dicerent ei: Quis inde huc venit, vt credamus ei? Respondit ille: Deferte huc mortuos quos habetis. Cumq; apportassent corā illo adolescentem mortuum, veluti dormiens excitatus est ab eo, & dabat fidem cunctis sermonibus suis. Sed vt quid ego de Domino meo non referam, cū in præsentibus sint, quos in eius nomine & vobis præsentibus atq; aspicientibus à mortuis excitauit? In cuius nomine & paralyticos curatos vidistis, leprosos mundatos, & cæcos inluminatos, & multos deniq; à dæmoni-

moni-

monibus liberatos. Sed has virtutum
opes habere non possunt, qui volue-
rint diuitias habere terrenas. Denique
vos ipsi quando ad infimos intraſtis,
inuoſato nomine Ieſu Chriſti, ſaluati
ſunt illi. Fugaſtis dæmonia, & cæcis lu-
mina reddidiſtis. Ecce ablata eſt hæc
gratia à vobis, & facti eſtis miſeri, qui
eratis fortes & magni. Et cùm tantus
eſſet timor in dæmonijs, vt iuſſu ve-
ſtro obſeſſos homines derelinquerent,
modò vos timebitis dæmonia. Ama-
tor enim peccuniæ ſeruus eſt Māmo-
næ. Māmona aut dæmonis nomen eſt,
qui lucris carnalibus præeſt, & domi-
nator eorū qui diligunt mundum. Ipsi
autem amatores mundi non poſſi-
dent diuitias, ſed ipſi à diuitijs poſſi-
dentur. Abſurdum enim eſt, cùm ſit
vnus venter, cui tot cibi reponantur,
qui mille ventribus ſatiſfacerent: &
vni corpori tot veſtes, quæ mille ho-
minum corporibus præbere indu-
menta valeant. Sic fruſtra, quod in v-
ſum nō venit, cuſtoditur, & cui cuſto-
diatur, omnino neſcitur, dicente San-
cto Spiritu per Prophetam: Vanè cō-
turbatur omnis homo, qui theſauri-
zat, & ignorat cui cōgregat ea. Nudos
nos

nos

nos fuderunt in lucem partus mulie-
 rum, egentes cibi & poculi : nudos nos
 recipiet terra, quos edidit, In commu-
 ni possidemus cæli diuitias : splendor
 Solis diuiti & pauperi æqualis est, si-
 militer lunæ lumen & syderum. Aëris
 quoque temperies, & pluuiarum gut-
 tæ & ecclesiæ ianua, & fons sanctifi-
 cationis, & remissio peccatorum, &
 participatio altaris, & esca corporis
 & potus sanguinis CHRISTI, & chri-
 smatis vnctio, & gratia largitoris, &
 visitatio Domini, & indulgentia pec-
 cati : hæc omnia absque personæ ac-
 ceptione æqualis est dispensatio con-
 ditoris. Neque aliter diues, aliter pau-
 per his donis vtitur. Sed miser & in-
 fœlix homo, qui vult plus aliquid ha-
 bere, quàm sufficit. Nascuntur enim
 hinc calores febrium, rigores frigo-
 rum, dolores varij in cunctis corporis
 membris. Et neque esca cibari potest,
 neque poculo satiari, vt cognoscat au-
 uiditas non sibi pecunias profuturas
 quæ repositæ, custodibus suis sollici-
 tudinem diurnam nocturnamque in-
 cutiunt, & nec vnus horæ spatio quie-
 tos aut securos esse patiuntur. Nam
 dum custodiuntur, fures insidiantur.
 dum

dum possessio colitur, dum aratris intendunt, dum soluunt fiscalia, dum ædificat promptuaria, dum lucris student, dum potentiorum impetus mitigare nituntur, dum minùs potentes nudare contendunt, dum iras suas quibus possunt inferunt, & inlatas in se tolerare vix possunt, dum bládimenta carnis assentiunt, dum ludere tabulis & spectaculis non perhorrescunt, dum polluere & pollui non metuunt, subito exeunt de isto sæculo, nudi, sola secum peccata portantes, pro quibus sunt pœnas passuri perpetuas. Hæc dicente S. Iohanne Apostolo, ecce efferebatur iuuenis à matre vidua, qui triginta diebus elapsis uxorem primùm duxerat. Veniētes aut turbæ quæ exequijs officia faciebant, simul cum matre vidua, coniecerunt se ad pedes Apostoli, eundem omnes pariter mugitum fletumq; ac gemitum emittētes, Rogabāt enim, vt in nomine Dei sui, sicut Drusianam, ita & hunc iuuenem mortuum resuscitaret. Tantus autem omnium tum extitit fletus, vt etiam ipse Apostolus vix à fletu & lachrymis temperaret. Itaq; prosternēs se in orationem, diutissimè fleuit. Et Exur-

Finis gratissimæ orationis B. Iohannis contra diuitias.

H gens

gens ab oratione, expādit manus suas
ad cælum intra se diutissimè orationi
intentus. Hoc cùm fecisset & tertio,
iubet solui inuolutum corpus, & ait:
O iuuenis Syrice, qui amore carnis
tuæ ductus citò animam amisisti: ò
iuuenis, qui nesciisti creatorem tu-
um, qui Saluatorem hominum non
cognouisti, amicū verò, & idcirco in
insidias hostis pessimi incurristi: ecce
pro ignorantia tua lachrymas Domi-
no meo simul & preces effudi, vt exur-
gens à mortuis, lethi vinculo resolu-
to, istis duobus Attico & Eugenio an-
nuncies, quantam gloriam amiserint,
& quantam incurrerint poenam. Tunc
exurgens † Staeteus adorauit Aposto-
lum, & cœpit increpare discipulos e-
ius dicens: Vidi angelos vestros flen-
tes, & Sathanæ angelos in vestra deie-
ctione gratulantes. Iam enim regnum
paratum vobis, & ex coruscantibus
gemmis zetas instructas, plenas gau-
dij, plenas æpulis, plenas delicijs, ple-
nas denique vita perpetua, & lumine
æterno, paruo tempore amisistis: &
acquistiistis vobis loca tenebrarum
plena draconibus, plena stridentibus
flammis, plena cruciatibus, & incom-

*Iam nomina
duorum re-
censet, qui
diuitiarum
cupidi, facti
sunt apostatae.*

*Descriptio
infernī*

para

para
plena
more
imma
plena
fuiſti
bus d
tus, &
hil ali
Apost
fuscita
refuse
anima
ta del
bus di
tus fu
Attico
dibus
cedere
bus sa
sponſ
nitētis
ximè p
suam
lapide
rant,
vt tri
cū
venie

parabilibus pœnis, plena doloribus, plena angustijs, plena timore & tremore horrifico. Amisistis loca floribus immarcessibilibus plena, fulgentia, plena vocibus organorum: & acquisistis econtrâ vobis loca, in quibus diu noctuque non cessat mugitus, & ululatus & luctus. Nam nihil aliud vobis superest, nisi rogetis Apostolum Domini, vt sicut me resuscitauit ad vitam, ita vos quoque resuscitet ab interitu ad salutem, & animas vestras quæ iam de libro vitæ deletæ sunt, iterum reducat. Quibus dictis, & ipse qui recens suscitatus fuerat, & omnis populus vnâ cum Attico & Eugenio, prosternebat se pedibus Apostoli, & exorabant vt intercederet pro his ad Dominum. Quibus sanctus Apostolus hoc dedit in responsis: vt per triginta dies Deo pœnitentiam offerrent, in quo spatio maxime precarentur, vt virgæ aureæ ad suam naturam redirent, similiter & lapides ad vtilitatem, qua nati fuerant, remearent. Factum est autem vt triginta dierum transacto spatio, cum virgæ mutarentur, & petrae venientes Atticus & Eugenus,

*Penitentia
vis & eius-
dem ratio in
primitiua
Ecclesia cu-
i synodi.*

dixerunt Apostolo : Semper misericordiam docuisti, semper indulgentiam praedicaisti, & praecipisti, ut homo homini indulgeret. Et si hominem homini indulgere vult Deus, quanto magis ipsi cum Deus homini & indulget & parcat, in quem peccatum nostrum contulimus, & quod oculis concupiscentibus in mundo deliquimus, oculis flentibus poenitemus. Oramus nunc igitur te Domine, oramus Apostole Dei, ut indulgentiam quam semper promissisti verbis, factis tandem ostendas. Tunc sanctus Ioannes flentibus & poenitentibus, vniuersis etiam pro his interuenientibus, dixit: Dominus Deus noster his sermonibus usus est, dum de peccatoribus ageretur, ut diceret: Nolo mortem peccatoris, sed volo potius ut conuertatur, & viuat. Nam dum nos doceret de poenitentibus Dominus noster IESVS Christus, ait: Amen dico vobis, quia magnum gaudium est in caelo super vnum peccatorem poenitentem & conuertentem a peccatis suis: & amplior letitia super illo est, quam super nonaginta nouis qui non peccauerunt. Vnde vos vos scire, quia Dominus accipit poenitentiam

H
tiam
cum
porta
sump
natu
petra
Quo
grati
iteru
& inf
naren
tutes
rent
magi
anne
accid
rent
Ioan
nae, &
crific
Ioan
ad E
Christi
eius,
com
vbi fa
ri del
rei qu
fracta

tiam horum. Conuersusque ad Atticum & Eugenium, dixit: Euntes reportate virgas ad syluam, vnde eas assumpsistis, quoniam ad suam iam sunt naturam reuersæ: & lapides, quoniã petrae effectæ sunt, vt antè fuerant.

Quod cùm fuisset impletũ, receperunt gratiam, quam amiserant: ita vt iam iterum fugarent demones, sicut prius, & infirmos curarent, & cæcos illuminarent, multasque indies per eos virtutes Dominus faceret. Dum hæc fierent apud Ephesum, & omnes indies magis magisque Asiæ prouinciæ Ioannem & excolerent & prædicarent, accidit vt cultores idolorum excitarent seditionem. Vnde factum est, vt Ioannem traherent ad templum Dianæ, & vrgerent eum, vt ei fœditatẽ sacrificiorum offerret. Inter hæc beatus Ioannes inquit: Ducamus omnes eos ad Ecclesiam Domini nostri IESV Christi, & cùm inuocaueritis nomen eius, faciam cadere templum hoc, & comminui idolũ hoc vestrum. Quod vbi factum fuerit, iustum nobis videri debet, vt relicta superstitione eius rei quæ à Deo meo victa est, & contracta, ad id ipsum conuertamini. Ad

H 3 hanc

hanc vocem conticuit populus: & licet essent pauci, qui contradicerent huic definitioni, pars tamen maxima consensum attribuit. Tunc beatus Ioannes blandis alloquijs exhortabatur populum, vt à templo longè se facerent. Cumq; vniuersi exteriore parte foras exissent, voce clara clamauit: vt sciat hæc omnis turba, quia idolum hoc Dianæ vestræ Dæmoniū est, & non Deus, corruat cum omnibus manufactis idolis quæ coluntur in eorum loca tamen, vt nullam in hominibus læsionem faciat. Continuò ad hanc vocem Apostoli, omnia simul cum templo suo idola ita corruerunt, vt efficerentur sicut puluis, quem proiecit ventus à facie terræ. Itaque conuersa sunt eadem die xij. millia gentilium, exceptis paruulis & mulieribus, & baptizati sunt, à beato Ioanne, & virtute consecrati. Quæ cum animaduerneret Aristodemus, qui erat Pontifex omnium illorum idolorum, repletus spiritu nequissimo, excitauit seditionem in populo, vt populus contra populum pararetur ad bellum. Ad quem conuersus Ioannes: Dic mihi Aristodeme (inquit) quid faciã vt tollam

lam indignationē de animo tuo? Cui Aristodemus: Si vis vt credam Deo tuo, dabo tibi venenum bibere. Quod cū biberis, & non fueris mortuus, apparet verum esse Deum tuum. Respondit Apostolus: Venenū si dederis mihi bibere, inuocato nomine Domini mei, nocere non poterit. Cui rursus Aristodemus: Volo vt prius videas bibentes, & statim morientes, vt vel sic possit cor tuum ab hoc poculo abhorere. Ad quē beatus Ioannes: iam antea dixi tibi, quia paratus sum bibere, vt credas in Dominū Iesum Christum, cū me videris post veneni poculum sanum. Perrexit itaq; Aristodemus ad Proconsulem, & petijt ab eo duos viros, de quibus debebat vltimum supplicium sumi. Quos cū statuisset in medio foro coram omni populo, aspiciente Apostolo, fecit eos bibere venenum: qui mox vt biberunt, spiritum exhalauerunt. Tunc conuersus ad Ioannem Aristodemus: Audi me (inquit) & recede ab hac doctrina tua, qua à Deorum cultura reuocas populum: aut accipe & bibe, vt ostendas omnipotentem esse Deū tuum, si posteaquam biberis, poteris

*Causa pictu-
ra quod S.
Ioannes cū
calice expri-
mitur.*

incolumis permanere. Tunc beatus
Ioannes, iacentibus mortuis his, qui
venenum biberant, vt intrepidus &
constans accepit calicem, & signacu-
lum crucis faciens, ita locutus est: De-
us meus, & pater Domini nostri Iesu
Christi, cuius verbo cæli firmati sunt,
cui omnia subiecta sunt, cui omnis
creatura deseruit, & omnis potestas
subiecta est, quem & metuit, & expa-
uescit. Itaque nos te ad auxilium in-
uocamus, cuius audito nomine ser-
pens conuiescit, draco fugit, filet vi-
pera, & rubeta illa quæ dicitur rana
inquieta torpescit, scorpius extingui-
tur, regulus vincitur, & phalangius ni-
hil noxium operatur, denique omnia
venenata, & adhuc ferociora repen-
tia & noxia animalia terebrantur. Tu
inquã ille, extingue hoc venenosum
virus, extingue operationes eius mor-
tiferas, & vires quas in se habet eua-
cua: & da in conspectu tuo omnibus
his, quos tu creasti, oculos, vt videant,
aures, vt audiant, & cor, vt magnitu-
dinem tuam intelligant. Et cū hæc
dixisset, os suum, & totum semeti-
psum armavit signo crucis, & bibit
totum, quod erat in calice. Et postea-
quã

quàm bibit dixit: Peto vt propter quos
 bibi, conuertantur ad te Domine, &
 salutem, quę apud te est, te inluminā-
 te mereantur. Attendente populo Io-
 annem per tres horas vultum habere
 hilarem, & nulla penitus in eo esse si-
 gna palloris, aut trepidationis, cla-
 mare voce magna cœpit: Vnus Deus
 verus est, quem colit Ioannes. Aristo-
 demus tamen ne sic quidem credebat
 populo obiurgante hunc, ille autem
 conuersus ad Ioannem, dixit: Deest
 mihi adhuc vnum, quòd si istos quī
 hoc mortui veneno sunt in nomine
 Dei tui excitaueris, emundabitur ab
 omni dubio mens mea. Quę cūm di-
 xisset plebs insurgebat in Aristode-
 mum, dicens: Incendemus te & do-
 mum tuam, si pergas vlteriùs Apo-
 stolum sermonibus tuis fatigare. Vi-
 dens itaque Ioannes acerrimè sedi-
 tionem fieri, petijt silentium, & omni-
 bus audientibus ait: Prima est, quam
 de virtutibus diuinis imitari debe-
 mus patientia, per quam ferre possu-
 mus incredulorum insipientiam. Vn-
 de si adhuc Aristodemus ab infideli-
 tate tenetur, soluamus nodos infide-
 litatis eius. Cogetur, quantumuis

H 5

serò,

ferò agnoscere creatorem suum. non enim cessabo ab hoc opere donec medela eius possit vulneribus opitulari. Et sicut medici habentes inter manus ægrum medela indigentem: ita etiam nos, si adhuc curatus non est Aristodemus his, quæ facta modo sunt, curabitur illis quæ iam faciam. Et conuocans ad se Aristodemum, dedit ei tunicam suam, ipse verò pallio amictus coepit stare. Cui ait Aristodemus: Vt quid tunicam mihi tuam dedisti? Ad quem Ioannes: Vt vel sic confusus, à tua infidelitate recedas. Et Aristodemus: Et quomodo (ait) me tunica tua faciet ab infidelitate recedere? Cui respondit Apostolus: Vade, & mitte eam super corpora defunctorum, & dices ita: Apostolus Domini nostri IESU Christi misit me, vt in eius nomine exurgatis, vt cognoscant omnes, quia vita & mors famulatur Domino meo Iesu Christo. Quod cum fecisset Aristodemus, & vidisset eos exurgere, adorans Ioannem, festinus perrexit ad Proconsulem, & coepit clara voce dicere: Audi me, audi me Proconsule: meminisse te puto, quod contra Ioannem frequenter iram tuam excitaue-
runt

rim, & multa quotidie contra eum
sim molitus: vnde vereor, ne iram eius
experiar.

Deus enim sub specie hominis la-
tens venenum bibens, non solum in-
columis perseuerat, sed etiam eos, qui
veneno mortui fuerant. per manus
meas, tunicæ eius attactu, ipse ille re-
uocaui, vt viuant, nulla secum signa
mortis habentes. Quæ audiens Pro-
consul: Et quid vis vt faciam? inquit.
Respondit Aristodemus: Eamus &
aduoluti eius genibus, veniã postule-
mus, & quidquid nobis ille iusserit,
faciamus. Tunc venientes simul pro-
strauerunt se, indulgentiam flagitan-
tes. Quos ille suscipiens, orationem
cum gratiarum actione obtulit Deo.
præcepitq; eis vnus hebdommadæ ie-
iuniũ: quo expleto baptizauit eos in
nomine Dñi nostri Iesu Christi, patris-
que eius omnipotentis, & in lumina-
toris spiritus sancti. Qui cum bap-
tizati fuissent cum vniuersis domi-
bus & famulis suis, affinitatibusque,
fregerunt omnia simulacra, & fabrica-
uerunt basilicam in nomine sancti Io-
annis: qua ipse Ioannes Apostolus
adsumptus est hoc ordine. Cùm esset

*Causa. & a-
rigo, quòd
templa san-
ctis Dei de-
dicamur.*

annorum nonaginta septem, apparuit ei Dominus Iesus Christus, cum discipulis suis, & dixit ei: Veni ad me, quia tempus est, ut æpuleris in conuiuio meo cum fratribus tuis. Itaque cum surrexisset Apostolus, addidit idem Dominus: Dominica resurrectionis meæ quæ post quinque dies futura est, ita venies ad me, & cum hæc dixisset, cælo receptus est. Interea inlucescente dominica, conuenit vniuersa multitudo ad Ecclesiam, quæ in eius nomine erat extructa. Ibi à plurimo pulorum cantu, cum egissent mysteria Dei horam circiter diei tertiam, omnem populum in hæc verba allocutus est: Conserui & cohæredes & participes regni Dei, vidistis quæ Dominus IESVS per manus nostras opera facere dignatus sit. Nos quidem ministri fuimus voluntatis illius: Ille verò auctor operum, quæ à nobis fieri videbantur, extitit, illoque iubente omnia fiebant. Quare illa signa, dona, requiem, ministerium, gloriam, fidem, communionem, munera, gratiam, quamdiu donauit ille, accepimus: quamdiu concessit, diuisimus. In illo conuersati fu-

mus.

*Nōta plenā
energia ora-
tionem S.
Ioannis.*

mus, in illo exultauimus, in illo viximus. Sed nunc ad aliud is me opus vocat, quod consummari debet in Domino. Dissolui iam delectat, & esse cū Christo: vt hoc quod olim desiderauimus, tribuere is tandem dignetur. Quid igitur iam vobis pro exangyfi relinquam? Sed habetis eius pignora, habetis depositum mansuetudinis eius atque pietatis. In vobis conuersetur illud, in vobis castè viuentibus delectetur. In vobis prætereà apuletur patrium cibum, vt faciatis voluntatem patris, qui in cælo est. Denique in vobis coronetur ea laurea, quam ipse composuit his floribus, quos ipse proprio cruore vestiuit. Tu autem Domine Iesu, Ecclesiam tuam, quam ædificasti tibi, misericordia tua benignè protege. Tu enim Domine solus misericors es, solus pius, solus Saluator & iustus: qui radix es immortalitatis, & fons incorruptionis, consortium nobis huius communionis sanctifica. Et adiecit: Deus, qui solus es Saluator, qui hanc plebem per gloriosam filij tui passionem acquirere dignatus es in libertatem, & commanentem in tuis præceptis, & abundā-

Græca vox est ἑξαγγύσις, id est vadimonium, pignus.

Vides mysterium Trinitatis.

*Hæc est ve-
ra collecta.*

tem in tuis bonis operibus, semper
quæso Domine, custodire digneris.
Exaudi supplices serui tui preces, &
dirige hanc plebem tuam, tibi dicatam,
legibusque tuis seruentem, & quam ado-
ptiuum tibi populum elegisti, in super
& filios vocare dignatus es. Dirige
inquam, in præceptis tuis diebus ac
noctibus gradientem, per benedictum
vngenitum filium tuum, qui nos ele-
git esse discipulos, & cuius tuarum
pastores esse constituit: qui tecum pa-
ter viuit, dominatur, & regnat, cum
sancto Spiritu, in sæcula sæculorum. Et
cum compleuisset orationem, petijt
sibi dari panem & respiciens ad cæ-
lum, benedixit eum, & fractum ero-
gavit omnibus, dicens: Pars mea sit
vobiscum, & vestra mecum. Conti-
nuoq; ad Byrrum ait (hoc nomen vi-
ro erat) vt adsumptis duobus fratri-
bus, cum duobus cophinis & ferra-
mentis, sequeretur se. Egressus igitur
summa cum animi tranquillitate,
præcepit vt plerique discederent. Et
cum venisset ad sepulchrum quod-
dam, vnus de fratribus ait ad iuue-
nes, quos Byrrus deduxerat: Fodite
filioli, & illi fodiebant, Urgebat verò
eos

eos Apostolus, vt altiùs foderent. Et
 cum illi præcepto obedirent, horta-
 batur cæteros fratres, vt sequerentur
 Dominũ, & singulorum affectus & di-
 ficabat Dei verbo: ne videretur ipse, *Ex his ap-*
 dum iuuenes foderent, feriari. Vbi au- *paret, histo-*
 tem, sicut voluit, facta est fouea, nihil *riam primò*
 quoquam nostrum sciente, exiit ve- *fuisse descri-*
 stem, & strauit eam in illa fouea, & *ptam ab ali-*
 stans sola linea veste tectus, exten- *quo, qui re-*
 densque manus Deum inuocabat, di- *bis omnibus*
 cens: Deus pater omnipotens, & tu *et morti*
 Domine Iesu, qui seruum tuum spe- *sancti Ioan-*
 ciali amore fouisti, qui adnunciatus *nis interfu-*
 es à Patriarchis, nominatus es per le- *erat.*
 gem, redarguere & monere dignatus
 es per Prophetas: qui per Euangelium
 miseratus es, & peccata donasti: qui
 per Apostolos prouocasti, vt ad con-
 gregandum tuos populos conueni-
 rent, quos sitientes verbi tui fonte po-
 tasti, mitigasti asperos, & animi defe-
 ctum replesti Spiritus tui gratia: su-
 scipe tadem Ioannis tui animam, quæ *Ioanes vir-*
 cito elegisti, sed serò adsumpsisti. Tu *go obiit.*
 Domine, qui seruulum tuum mundũ
 à coniunctione fœminea præstitisti,
 te Domine rogo, qui festinanti mihi
 adnuptias in iuuentute demonstra-
 ste,

te,

*In hac ora-
tione S. Ioã
nis, totius
vitæ eius
cursus rele-
gitur.*

te, atque dixisti: Mihi necessarius es
Ioannes, operam tuam quæro. Sed
cùm iuuentutis ardore visus essem
non seruare præceptum, & diffusus
quòd integritatem seruare vix pos-
sem, animum ad nuptias appulsem:
tu quasi bonus Dominus ægritudi-
nem mihi corporis inferens, castigans
castigasti me Domine, & morti non
tradidisti me. Tertiò quoque studen-
tem nuptijs, impedimento leuiore
reuocasti. Tu mihi Domine, in mari
dignatus es dicere: Ioannes, nisi me-
us esses, permitterem tibi vt vxorem
duceres. Tuum igitur hoc munus est,
qui motum carnis edomare ac tẽpe-
rare dignatus es, fidem infundere, vt
nihil mihi preciosius sit, nisi tibi ad-
harere. Tu me de morte ad vitam, à
sæculo ad regnum Dei, ab ægritudi-
ne animi ad sanitatem vocasti. Tu mi-
hi viuendi lex, spirãdi gratia es, & cer-
tandi corona. Venio ergo ad te Do-
mine, venio ad conuiuium tuum: ve-
nio inquam gratias agens, quia me
dignatus es Domine Iesu Christe, ad
tuas æpulas inuitare, sciens quòd ex
toto corde meo desiderabam te. Vidi
faciem tuam, & quasi de sepultura
fusi-

suscitatus sum. Odor tuus concupiscentias in me excitauit æternas: vox tua plena suauitate melliflua, & allocutio tua incomparabilis eloquijs angelorum. Quoties te rogavi vt ad te venirem, dixisti tu: Expecta, vt populum meum liberet, crediturum mihi, & custodisti corpus meum ab omni pollutione, & animam meam semper inluminasti: & non dereliquisti me cum irem in exilium, & cum redirem: & posuisti in ore meo verbum veritatis tuæ, vt commemorarem testimonium virtutū tuarū: & scripsi ea opera quæ oculis meis vidi, & ea verba quæ audiui ex ore tuo his auribus meis. Et nunc ego Domine commendo tibi filios tuos, quos tibi Ecclesia tua virgo, vera mater, per aquam & spiritum Sanctum regenerauit. Suscipe me, vt cum fratribus meis sim, cum quibus veniens inuitasti me. Aperi mihi pulsanti ianuam vitæ, Principes tenebrarum nō occurrant mihi, nec veniat mihi pes superbiæ, & manus extranea à te non attingat me: sed suscipe me secundum verbum tuum, & perdue me ad conuiuium æpularum tuarum, vbi æpu-

Hic alludit ad Euangelium, quod S. Ioānes scripsit.

Nota emphatica orationis diuinæ.

Origo & causa, quare supra capita sanctorum & precipue Apostolorum, radij solares pinguntur.

Et hoc argumentum est, Abdiam interfuisse mortu & praesentiae speciei defraudabatur S. Ioannis

æpulantur tecum omnes amici tui. Tu es enim Christus filius Dei viui, qui præcepto patris mundum saluasti, qui & spiritum sanctum tuum nobis destinare dignatus es, ut nos de præceptis tuis communes faceret ille: per eundem spiritum tibi gratias referimus, per infinita sæcula sæculorum. Et cum omnis populus respondisset Amen, lux tanta apparuit super Apostolum, per vnam ferè horam, ut nullus eam sufferret aspectus. Et signans se totum astitit, & ait: Tu mecum Domine Iesu solus. Et proiecit se supratumtum, in quo strauerat vestimenta sua, dicens nobis: Pax vobiscum fratres, ac omnes benedicens ac valefaciens, deposuit se viuentem in sepulchro suo, & iussit se operire, glorificans Dominum, & statim reddidit spiritum. Qui interfuimus, alij gaudebamus, alij plorabamus. Gaudebamus, quod tantam cernebamus gratiam: dolebamus, quod tanti viri aspectu & praesentiae specie defraudabatur. Et protinus Manna exiens de sepulchro, apparuit cunctis, quam usque hodie gignit locus iste: & fiunt virtutes per orationes eius frequen-

tes

tes, hic ab omnibus infirmitatibus ægroti liberantur, & periculis eximuntur, & precum suarum quisque consequitur effectum. Hic est beatus Ioannes, de quo Dominus prius dixerat ad Petrum: Si cum volo manere, quoad vsque veniam, quid ad te? Tu verò sequere me: significans, quòd beatus Petrus per crucem honoraturus esset Dominum. Hic ergo subito corporis somno requiescit in pace, per Dominum nostrum Iesum Christum: qui coronis laureis clarificat sanctos suos, & est æterna laus & expectatio omnibus electis eius. Ipsi gloria & æternitas, virtus & potestas debetur, in sæcula sæculorum, Amen.

LIBER SEXTVS ABDIAE

Babylonis Episcopi, De historia beatorum, Iacobi Simonis, & Iudae, fratrum, ex Hebraica lingua in Latinum sermonem per Africanum versus.

Simon Chananæus cognomine, Sac Iudas, qui & Thadæus, & Iacobus quem fratrem Domini quidam